

जितकाशिनः जयश्लाघिनः ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ सौमिकैषीके आख्याने अत्र पर्वणिसंबद्धे इत्यर्थः ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ आयोधनं युद्धस्थानं ॥ १६ ॥ १७ ॥ क्षत्रियाः क्षत्रियस्त्रियः ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ अर्थार्थी वधमामोति विलपंति च तस्त्रियः तस्मादर्थं न लिप्सेत श्रेयोर्थी धार्तराष्ट्रवत् द्विनवाक्षौ हिणीर्हृत्वाले भेराज्यं युधिष्ठिरः एवं भूतक्षयेणैव भवत्यर्थः सतामपि बंधूनपिनयेयुद्धे

मणितथा समादाय द्रोणपुत्रान्महारथात् ॥ पांडवाः प्रददुर्लष्टाद्रौपद्यै जितकाशिनः ॥ ९ ॥ एतद्वै दशमं पर्वसौमिकं समुदाहृतं ॥ अष्टादशास्मिन्नध्यायाः पर्वण्युक्ता महात्मना ॥ १० ॥ श्लोकानां कथितान्यत्र शतान्यष्टौ प्रसंख्यया ॥ श्लोकाश्च सप्ततिः प्रोक्ता मुनिना ब्रह्मवादिना ॥ ११ ॥ सौमिकैषीके संबद्धे पर्वण्युत्तमते जसी ॥ अत ऊर्ध्वमिदं प्रादुःखी पर्वकरुणोदयं ॥ १२ ॥ पुत्रशोकाभिसंतप्तः प्रज्ञाचक्षुर्नराधिपः ॥ रुष्णोपनीतां यत्रासावायसीं प्रतिमां दृष्ट्वा ॥ १३ ॥ भीमसेनद्रोहबुद्धिर्धृतराष्ट्रो बभञ्ज ह ॥ तथा शोकाभितप्तस्य धृतराष्ट्रस्य धीमतः ॥ १४ ॥ संसारगहनं बुद्ध्या हेतुभिर्मोक्षदर्शनैः ॥ विदुरेण च यत्रास्य राज्ञ आश्वासनं कृतं ॥ १५ ॥ धृतराष्ट्रस्य चात्रैव कौरवायोधनं तथा ॥ सांतःपुरस्य गमनं शोकार्तस्य प्रकीर्तितं ॥ १६ ॥ विलापो वीरपत्नीनां यत्रातिकरुणः स्मृतः ॥ क्रोधावेशः प्रमोहश्च गांधारी धृतराष्ट्रयोः ॥ १७ ॥ यत्र तान् क्षत्रियाः शूरान्संग्रामेष्वनिवर्तिनः ॥ पुत्रान् भ्रातृन् पितृन् श्वैव ददृशुर्निहतानुरणे ॥ १८ ॥ पुत्रपौत्रवधात्तायास्तथात्रैव प्रकीर्तिता ॥ गांधार्याश्चापि रुष्णेन क्रोधोपशमनक्रिया ॥ १९ ॥ यत्र राजा महाप्राज्ञः सर्वधर्मभृतां वरः ॥ राज्ञां तानि शरीराणि दाहयामास शास्त्रतः ॥ २० ॥ तोयकर्माणि चारब्धे राज्ञा मुदकदानिके ॥ गूढोत्पन्नस्य चाख्यानं कर्णस्य पृथयात्मनः ॥ २१ ॥ सुतस्यैतदिह प्रोक्तं व्यासेन परमर्षिणा ॥ एतदेकादशं पर्वशोकवैकल्यकारणं ॥ २२ ॥ प्रणीतं सज्जनमनो वैकल्यश्रुप्रवर्तकं ॥ सप्तविंशतिरध्यायाः पर्वण्यस्मिन् प्रकीर्तिताः ॥ २३ ॥ श्लोकसप्तशती चापि पंचसप्ततिसंयुता ॥ संख्यया भारताख्यानमुक्तं व्यासेन धीमता ॥ २४ ॥ अतः परं शांतिपर्वद्वादशं बुद्धिवर्धनं ॥ यत्र निर्वेदमापन्नो धर्मराजो युधिष्ठिरः ॥ २५ ॥ घातयित्वा पितृन् भ्रातृन् पुत्रान्संबन्धिमातुलान् ॥ शांतिपर्वणि धर्माश्च व्याख्याताः शारतल्पिकाः ॥ २६ ॥

स्वर्गश्राद्धैश्च तर्पयेत् इत्येवं निर्मलं क्षात्रं कर्मोक्तं तोयकर्मणि ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ अर्थार्थी कृत्यादियोगे वायसुखं कामशब्दितं तदा पुः पांडवाः क्लेशैर्लब्धराज्याः पृथग्गृहाः चतुर्भिरेवं वैराटमेकादशभिरुद्यमं पंचभिर्भीष्ममष्टाभिर्द्रोणमेकेन सूर्यजं चतुस्त्रिपंचभिः शल्यसौभुमस्यभिधानि च पर्वणि दीपयंत्यर्थं शांत्यादिः कामदीपिका निर्वेदं दुःखं ॥ २५ ॥ शारतल्पिकाः शरा एव तल्पो यस्य तेन भीष्मेण व्याख्याता इत्यर्थः ॥ २६ ॥